

Durmuş Hocaođlu

Şimdi Kendimizi Sığaya Çekmenin Tam Zamanı

Aksiyon., Yıl: 7., Sayı: 358; 13.10.2001-19.10.2001 (Cumartesi-Cuma)., s.39

Durmuş Hocaođlu, *Aksiyon*, Analiz Sıra No: 107; 2001 Sıra No: 20

Atıf:

- Hocaođlu, Durmuş., “Şimdi Kendimizi Sığaya Çekmenin Tam Zamanı”., *Aksiyon.*, Yıl: 7., Sayı: 358; 13.10.2001-19.10.2001 (Cumartesi-Cuma)., s.39

“Dođu ile Batı arasındaki köprü” gibi anlamsız bir iddiada bulunmaktan gurur duyan bu ülke, hiç olmazsa bu vesileyle, bunun, Batı’nın bittiği ama Dođu’nun da başlamadığı, hiçbir yere, hiçbir dünyaya âit olmayan; sâdece kendisine has ve kendisini kendisi kılan bir kimliği ve kişiliği bulunmayan bir ülke olmak demek olduğunu hâlâ idrâk edemeyecek mi?”

Bu satırların kaleme alındığı saatlerde Amerika’nın Afganistan bombardmanının başlaması henüz üçüncü gününü dahi doldurmamış bulunmakta; herşey belirsiz; geleceğın nelere gebe olduğu hakkında hiç kimsede sahîh bir fikir yok; içeride ve dışarıda, Dünya’nın “enformasyon piyasası”nda tedâvüle sürülen, kimler tarafından ne şekilde îmâl edildiği ve nice sağlıklı olduğu meçhûl emtiaya dayanarak, birbirini tutmayan ve birçoğu traji-komik olan tümen-tümen spekülasyonlar havalarda uçuşuyor. Sanki kendisi Amerikan ordusunun erkân-ı harbiye reisi imişçesine askerî stratejisi üzerine kallavî yorumlar yapanlardan tutunuz da bu savaş içerisinde mutlaka sıkı bir saf tutulmaması, Batı’nın menfâatlerinin acar ve gözü kara bir müdâfii, Batılılardan fazla batılı olunulmaması hâlinde neler kaybedeceğimize dâir boyunu posunu aşan Dede Korkut rollerine soyunarak “haydi ne duruyunuz gayri” diyen ajan provakatörlere, kraldan fazla kralcılara varıncaya dek akıl küpü uzmanlardan geçilmiyor.

★ ★ ★

Bendenizin nâçiz kanâatince, şimdilik yapılması mutlaka elzem olan şeylerden birisi, hattâ birçok bakımdan birincisi, ilk önce asıl savaşı kendi ruhlarımızda, kendi zihniyetlerimizde vermek; bu mühim hâdiseyi hebâ edilmemesi gereken ciddî bir fırsat olarak telâkkî ederek kendi-kendimizle hesaplaşmak ve “ne yaptık; nerede ve ne gibi hatâ(lar) işledik; şimdi ne yapıyoruz, nereye gidiyoruz” suâllerine cevap aramak olmalıdır.

İmdi; nâçiz fikrimce, bu savaşın bizde, “biz kimiz” sorusunu uyandırmasını beklerdim; henüz beklentim tahakkuk edebilmiş değil. Evet: Biz kimiz ve toz dumanın birbirine karışmaya başladığı bu hây ü hûy ortamında, neredeyiz, nerede bulunmalıyız? Biz, hangi toprağa, hangi kültüre, hangi coğrafyaya âitiz? Belki de sorunun biraz daha ağırlaştırılması faydalı olacaktır: Bizim gerçekten “biz” denmeye müstahak bir kimliğimiz ve bir kişiliğimiz var mı? Türkiye dünyanın neresinde? “Dođu ile Batı arasındaki köprü” gibi anlamsız bir iddiada bulunmaktan gurur duyan bu ülke, hiç olmazsa bu vesileyle, bunun, Batı’nın bittiği ama Dođu’nun da başlamadığı, hiçbir yere, hiçbir dünyaya âit olmayan; sâdece kendisine has ve kendisini kendisi kılan bir kimliği ve kişiliği bulunmayan bir ülke

olmak demek olduğunu hâlâ idrâk edemeyecek mi? Yine bu vesîleyle, bu ülkenin aydınları, gözlerini kapatan kataraktları yırtıp atarak, nasıl da çok önemli iflâsların yaşandığını farkedemeyecekler mi? Afgan Harbi'nin kör gözlere sokarcasına ızhâr ettiği en mühim gelişme, belki de bu iflâslar!

İşbu “iflâs” meselesi de nedir diye suâl edilecek olursa, bunları şimdilik üç adetle sınırlandırıyorum: Türkiye Cumhuriyeti'nin Devlet olarak iflâsı; Milliyetçiliğin İflâsı ve İslâmcılığın İflâsı.

BİR: Senelerden beri yardım ve iâne ile ayakta durmaya çalışan, daha henüz seksen yaşını doldurmadan dizlerinin fermânı kesilen, normal şartlar altında ancak belki nezle olunacak bir soğuk algınlığından yataklara serilen, redd-i mîras ettiği Osmanlı'nın döktüklerini dahi toparlamaya, tozuna dahi yetişmeye mecâl getiremeyen; değil otuz sene, altı ay sonrasını bile göremeyen; dünyada hiçbir siyâsî denklemde ciddiyeti hâiz bir yeri ve ağırlığı bulunmayan ve “Batı ve Avrupa” maniasını kendisini AB'ye teslim etmeye kadar vardırıan Türkiye Cumhuriyeti, gerçek bir iflâs ile karşı-karşıya bulunmaktadır. Korkut Tuna, “Devlet, siyâsîlerimizin elinde eski Devlet olmaktan çıkmıştır” diyor [“Küreselleşme ve Hükümranlık Hakları”, *Türkiye Günlüğü*, Sayı: 65., Bahar 2001-02]. Ben daha da ileri gidebilirim: Devlet, batan bir şirket gibi, kendi-kendisini tasfiye ediyor! İşte, hâlisüddem İflâs!

İKİ: Milliyetçilik gibi soylu bir entellektüel ve siyâsî akım, bizzat bu akımın önderleri — hassaten siyâsî önderleri — tarafından fecî bir iflâsa mârûz bırakılmış, nâmûsu pâymâl edilmiştir. Bu konuda başka zamanlarda ve zemînlerde ziyâdesiyle mürekkep ve nefes tükettiğimden, bu daracık mekânı heder etmemek için, Türkiye karanlıklara doğru sürüklenirken dut yemiş gibi bülbül susan, ıslah olma kaabiliyetini kaybetmiş bu makule hakkında başka birşeyler söylemeyi şimdilik zâit addediyorum.

ÜÇ: Siyâsî ve kültürel İslâm'ın nasıl ciddî ve derin bir iflâs içerisinde bulunduğu bu hâdiseler vesîlesiyle bir kere daha gözler önüne serilmiştir. Aşırı derecede büyük ve abartılı romantik iddialarla yola çıkan İslâmcılık hareketinin entellektüel ve siyâsî kadroları bir müddet sonra karşılaşmış oldukları sıkıntılar karşısında vekarlı duruşlar vaz' edememiş, kendilerine oy veren milyonları kendi kaderlerine terketmekten hazer etmemiş; daha dün savundukları tezlerini birer-birer red ve terketmekte, Avrupa Birliği'ne başvurmayı “uşaklık rûhunun bir tezâhürü” olarak nitelendirdiklerini unutarak bu defa da tam aksi istikaamete sapmakta, romantik ve ciddiyetsiz Batı karşıtlığından bir o kadar romantik ve aynı derecede ciddiyetsiz Batı yandaşlığı, “Avrupacılık” rolüne soyunmakta hiçbir mahzur görmemiştir. Bu hareketin saplandığı “romantik ve hülyalı Batıcılık ve AB'cilik”, ilk ağır darbeyi AIHM'nin RP'nin kapatılmasıyla yemiş; bu şokun getirdiği travma atlatılmadan karşılıklarına, kendilerini iki câmi' arasında bırakan “Crusade” çıkmıştır. Şimdi bu akımın siyâsî ve entellektüel önderlerinin ne diyeceğini bilemez şaşkın hâli işte bu fecî iflâsın en son belgesidir.

★★★

Yukarıya sıkıştırarak tâdât etmeye çalıştığım bu iflâslar, kendi zatlarından ileri gelmekte değildir; ne Devlet, ne Milliyetçilik ve ne de İslâmcılık zâtı itibâriyle iflâs edicidir; vuku' bulan iflâs, tamâmiyle konjonktürelidir. İflâs eden, “bu milliyetçilik”tir, “bu islâmcılık”tır; bizâtihi “milliyetçilik” ve “İslâmcılık” değil. Ancak, “bu devlet”in iflâsı ile “devletin iflâsı” aynı şeydir; vâkıa bugün burada “bu devlet” iflâs ederse, yârin bir başkası çıkar; ama bunun için bütün bir milletin ateşle imtihandan geçmesi gerekir.

★★★

Afgan dağlarına bomba yağıyor; Bush, on sene sürecek bir Crusade'dan söz ediyor; dünya yeniden kurulma süreci yaşıyor; ama biz yârin Dolar'ın kaç lira olacağını bilemediğimiz gibi, “kim” olduğumuzu, nereye gittiğimizi, kimlerle partner olduğumuzu dahi bilmiyoruz; bence bunlar, Amerikan ordusunun savaş stratejilerini tartışmak gibi haddimizi aşan konulardan daha mühim.

☞☞